Takdir Etme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Takdir Etme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31313

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Takdir Etme Ölçe?i (TÖ), bireylerin sahip olduklar? ?eylere, deneyimledikleri anlara ve ki?ileraras? ili?kilerine yönelik takdir duygular?n? ve ?ükür düzeylerini ölçmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? kapsaml? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle pozitif psikoloji alan?nda yap?lan ara?t?rmalarda, psikolojik iyi olma hali ile ?ükran aras?ndaki karma??k ili?kiyi derinlemesine incelemek için geli?tirilmi?tir. Ölçek, sekiz farkl? alt boyutu kapsayan geni? bir madde havuzuna sahiptir ve bu yap?s?yla takdir etme olgusunun çok yönlü do?as?n? yans?tmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Takdir Etme Ölçe?i, ?ükür, Minnettarl?k, Psikolojik ?yi Olma, Ölçek Uyarlama, ?ç Tutarl?l?k, Faktör Analizi

Yazarlar

Göcen, G.

Amaç

Takdir Etme Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin hayatlar?ndaki olumlu unsurlar? alg?lama, fark etme ve bunlara de?er verme düzeylerini psikometrik olarak ölçmektir. Ölçek, orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu s?namak ve bu sayede Türkiye'de gerçekle?tirilecek akademik çal??malara sa?lam bir ölçüm arac? sunmak üzere uyarlanm??t?r.

Ölçe?in geli?tirilme süreci, özellikle ?ükür ve psikolojik iyi olma aras?ndaki korelasyonu inceleyen doktora tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu ba?lamda, ölçek sadece takdiri ölçmekle kalmaz, ayn? zamanda bu yap?n?n bireyin genel ya?am memnuniyeti ve ruh sa?l??? üzerindeki etkilerini analiz etmeye olanak tan?r.

Yap?

Takdir Etme Ölçe?i, takdir etme yap?s?n? ölçen 57 maddeden ve bu maddelerin da??ld??? 8 farkl? alt boyuttan olu?maktad?r. Bu sekiz alt boyut, takdirin sadece soyut bir duygu de?il, günlük ya?am?n farkl? alanlar?na yay?lan çok boyutlu bir fenomen oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel boyutlar, bireyin sahip olduklar?na odaklanmas?ndan, dini inançlar?n?n ?ükür üzerindeki etkisine ve ki?ileraras? ili?kilerdeki minnettarl?k ifadesine kadar geni? bir yelpazeyi kapsamaktad?r. Bu kapsaml? yap?, ara?t?rmac?lara takdir etme e?ilimlerini detayl? olarak analiz etme imkan? sunar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini tespit etmek amac?yla yürütülen analizlerde, verilerin faktör çözümlemesi için uygunlu?unu belirlemek üzere istatistiksel testler uygulanm??t?r. Bu testler aras?nda KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ve Barlett testleri yer almaktad?r.

Yap?lan analizler sonucunda elde edilen KMO ve Barlett testlerinin sonuçlar?, örneklem verilerinin faktör ç?kar?m? için uygun oldu?unu göstermi?tir. Bu uygunluk üzerine, ölçe?in temel bile?enleri tespit edilmi? ve faktörlerin hesaplanmas?nda öz de?erlerinden (eigenvalues) faydalan?lm??t?r. Bu süreç, ölçe?in teorik yap?y? ne derece do?ru temsil etti?ini kan?tlamay? amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Takdir Etme Ölçe?i'nin güvenirli?i, çe?itli istatistiksel yöntemlerle incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenirli?i, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme tutarl?l???n? gösteren Cronbach Alpha katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Yüksek Cronbach Alpha de?erleri, ölçe?in iç tutarl?l???n?n yeterli düzeyde oldu?unu i?aret eder.

Ayr?ca, paralel e? de?er test güvenirli?i ve madde-toplam korelasyonlar?ndan elde edilen güvenirlilik analizleri de hesaplanm??t?r. Maddelerin ay?rt edicilik gücünü de?erlendirmek için, kat?l?mc?lar?n toplam puanlar?na göre % 27'lik alt ve üst gruplar olu?turulmu?tur. Bu alt ve üst gruplar?n madde baz?ndaki puanlar?, gruplar aras? anlaml? fark olup olmad???n? belirlemek amac?yla t-testi ile kar??la?t?r?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin yüksek ve dü?ük düzeyde ?ükür hisseden bireyleri ba?ar?yla ay?rabildi?ini göstermi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemek amac?yla temel bile?enler analizi yap?lm??t?r. Bu süreç, verilerin faktör çözümlemesi için uygunlu?unu sa?layan KMO ve Barlett testlerinin onay?n?n ard?ndan ilerlemi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? destekler nitelikte olup, 8 farkl? alt boyutu temsil eden faktörlerin belirlenmesinde öz de?er kriterleri kullan?lm??t?r. Bu alt boyutlar, takdir etme e?iliminin farkl? yönlerini ölçerek, ölçe?in kapsaml? bir de?erlendirme sunmas?na olanak tan?m??t?r.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: 8 alt boyut ve toplam 57 madde içeren öz bildirim ölçe?i.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kullan?labilir Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler (Doktora tezi ba?lam?nda saha ara?t?rmas? kat?l?mc?lar?).

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle üniversite ö?rencileri ve/veya genel yeti?kin popülasyonu).

Popülasyon Detaylar?: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yürütülen doktora tezi kapsam?nda saha ara?t?rmas?na kat?lan örneklem verileri kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: 7'li Likert derecelendirme sistemi kullan?larak uygulanan öz bildirim anketi. (Örnek derecelendirme: 1=bana hiç uygun de?il - 7=bana tamamen uygun). (Kaynakta belirtilen aral?klar: 1=bana hiç uygun de?il uygun - 3=bana uygun, 7'li Likert yap?s?yla tutarl? olacak ?ekilde geni?letilmi?tir.)

Anahtar Kelimeler

?ükür Ölçe?i, Likert Ölçe?i, Psikometri, Ay?rt Edicilik Analizi, Doktora Tezi, Öz De?er

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: gul_ile_har@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez Kayna??na göre).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, G. Göcen taraf?ndan 2012 y?l?nda tamamlanan doktora tezi kapsam?nda kullan?lm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için yazarla do?rudan ileti?im kurulmas? önerilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: takdir-etme-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Göcen, G. (2012). *?ükür ve psikolojik iyi olma aras?ndaki ili?ki üzerine bir alan ara?t?rmas?* (Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
?encan, H. (2005). *Sosyal ve Davran??sal Ölçümlerde Güvenirlik ve Geçerlik.*. (Ölçek geçerlik bölümünde referans gösterilen ikincil kaynak).
Tez Veri Taban? Kayna??: tez.yok.gov.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Takdir Etme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek, toplam 57 maddeden olu?makta olup, takdir etme yap?s?n? a?a??daki 8 alt boyut üzerinden de?erlendirmektedir:

Sahiptelik
Fark?ndal?k
Günlük Hayatta Dini Yanlar
Ya?anan An
Ki?isel Sosyal Kar??la?t?rma
?ükür
Kay?p-S?k?nt?
Ki?ileraras? ?li?kiler

ARABPSYCHOLOGY.COM